

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2023/24:4

Fredagen den 6 oktober

§ 1 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor samt hälso- och sjukvårdsfrågor

Arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 12–13 juni 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 9 oktober 2023

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar EU-nämndens sammanträde öppnat, och vi välkomnar arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson till EU-nämnden för information och samråd med EU-nämnden inför Epscorådet.

Vi börjar med en återrapport från mötet i rådet den 12–13 juni 2023.

Anf. 2 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru ordförande! Jag är här för att informera och samråda med nämnden om några punkter som är återkommande om sysselsättnings- och delvis socialpolitik.

När det gäller det föregående rådsmötet har ni fått ta del av en skriftlig redogörelse från den 12 juni i Luxemburg där jag och statsrådet Paulina Brandberg deltog. Om det finns några ytterligare frågor om detta kan jag försöka svara på dem. Annars kan jag gå vidare med information och samråd inför det kommande mötet den 9 oktober.

Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till information och samråd inför mötet i rådet den 9 oktober.

Vi börjar med dagordningspunkt 3, Den europeiska planeringsterminen 2023: den nya teknikens inverkan på arbetskraften – mot en rättvis digital omställning. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Detta är ingen liten fråga för världens och Europas framtid. Det är en årlig och återkommande punkt på vår dagordning i Epsco. Det är en diskussionspunkt och tre underpunkter. Vi kommer att ha en riktlinjediskussion om den europeiska planeringsterminen med fokus på just ny tekniks inverkan på arbetskraften – mot en rättvis digital övergång, som vi hörde. Vi avser att i diskussionen föra fram vikten av framför allt kompetensutveckling, livslångt lärande och ett högt arbetskraftsdeltagande från både kvinnor och män i ljuset av den omställning som sker på arbetsmarknaden och den stora demografiska utmaning som finns i hela EU. Vi vet att en bra sådan omställning onekligen kan stärka Europas konkurrenskraft, förutom de enskilda medlemsstaterna.

Regeringen avser vidare att i diskussionen lyfta fram det nationella ansvaret och inte minst i vårt fall arbetsmarknadens parter roll vad gäller sysselsättning och socialpolitik, och inte minst – återigen – omställningen på arbetsmarknaden.

En central utgångspunkt för regeringen är respekt för fördelningen av befogenheterna mellan EU och medlemsstaterna, nationella system avseende arbetsmarknad, sociala frågor och skatte- och utbildningsområdet samt såklart för principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

Regeringen understryker vikten av den europeiska planeringsterminen som ett viktigt verktyg för samordning på området och uppföljning av de nya EU-övergripande målen till 2030 för sysselsättning, utbildning, minskad fattigdom och socialt utanförskap.

Anf. 5 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Vi från Miljöpartiet vill understryka vikten av en universell design när man tar fram olika tekniska lösningar för att minska behovet av särskilda lösningar för personer med olika typer av funktionsvariationer.

Anf. 6 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Tack, jag tar med mig detta.

Anf. 7 VICE ORDFÖRANDEN:

Om jag uppfattade Miljöpartiet rätt var detta ett medskick till statsrådet och inte en avvikande ståndpunkt.

Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP):

Ja, det var ett medskick.

Anf. 9 VICE ORDFÖRANDEN:

Statsrådet har kvitterat att han tar med sig detta medskick.

Anf. 10 ELIN NILSSON (L):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen. Jag vill bara berömma regeringen för att den väljer att lyfta fram vikten av ett högt kvinnligt arbetskraftsdeltagande i denna diskussion.

När man blickar ut över EU kan man se att många länder för en politik som har motsatt effekt, där många kvinnor stannar hemma eller jobbar deltid i stället för att fullt ut delta på arbetsmarknaden. Det är minst sagt onödigt att ha världens högst utbildade hemmafruar. Här finns det därför mer att göra, och här har Sverige en viktig roll att spela, vara en förebild och driva arbetet framåt. Bra jobbat!

Anf. 11 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):
Tack!

Anf. 12 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för detta medskick från Liberalerna och kan inte nog understryka vikten av det som Liberalerna fram här. Och så lyssnar vi på vad statsrådet säger om detta medskick.

Anf. 13 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Det är lätt att göra. Samtidigt måste man förstå att vi har enorma fördelar i Sverige. Med detta sagt har vi också ett ansvar att se till att vi har ett hållbart arbetsliv. Och även vi kan göra mer för att se till att inte minst kvinnor kan känna att de de facto kan delta i arbetslivet och att de system som många i Europa tycker att vi har – stöd i form av förskola och hela barnomsorgspaketet – är centrala. Men jag ska ta upp det som Elin Nilsson sa med mina tyska vänner.

Anf. 14 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Fru ordförande! Varje sak som sägs väcker nya tankar och därmed nya frågor. Det som jag funderar på nu gäller det som statsrådet redogjorde för, och han kom in på Sverige. Det handlar inte bara om att man ska se till att fler kvinnor kommer ut på arbetsmarknaden och att fler går från deltid till heltid. Just Sverige har en av de mest könssegregerade arbetsmarknaderna. Det vore därför intressant att få veta hur man jobbar med frågan om en könssegregerad arbetsmarknad både på hemmaplan och i EU, så att det inte bara handlar om fler kvinnor i arbete.

Anf. 15 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag ska ge ordet till statsrådet eftersom debatten också vidgades lite grann av statsrådet själv, även om det som är på dagordningen handlar om den nya teknikens inverkan på arbetskraften – mot en rättvis digital omställning.

Anf. 16 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Det som är den stora frågan på mötet kommer att kunna påverka situationen på arbetsmarknaden och den uppdelning som också de facto finns i

Sverige, som så riktigt påpekades. Det är en lite annan debatt än den om vad vi ska göra i Sverige. Men vi går dit framåtlutade och för att supporta att ett hållbart arbetsliv för både kvinnor och män är centralt. Det är centralt för kvinnorna, det är centralt för männen och det är centralt för landet. Men vi pekar på dessa parametrar.

Sedan vet ni att det brukar pratas om att fler ungdomar ska komma ut väl ur skolan så att de kan delta i arbetslivet. Man kanske behöver titta på frågan om ett längre arbetsliv för både kvinnor och män för att möta den fantastiska demografiska utmaning som följer av att vi lever längre. Men detta är saker som hela tiden diskuteras återkommande. Jag tror därför att det kan bli ett ökat fokus på själva arbetsmarknadens innehåll vid kommande möten men inte just nu.

Anf. 17 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det när det gäller dagordningspunkt 3 finns ett stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3 a, Centrala utmaningar på sysselsättningsområdet: sysselsättningskommitténs huvudbudskap baserat på den årliga rapporten om sysselsättningssituationen och verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 18 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Detta är en sammanfattande rapport i vilken kommittén beskriver sysselsättningssituationen och de övergripande trenderna på arbetsmarknaden inom unionen. Vi förväntas vid mötet godkänna huvudbudskapen i denna rapport. Där har man en bred ansats, och de är formulerade på en väldigt övergripande nivå för att fånga utvecklingen i hela EU.

Det noteras till exempel att EU:s ekonomi presterade relativt bra 2022 och att arbetsmarknaden förblev motståndskraftig trots allvarliga utmaningar som den ryska aggressionen mot Ukraina, energikris och inflationstryck på hela kontinenten. Sysselsättningsgraden i EU för personer i åldern 20–64 år förbättrades ytterligare under det rapporterade året 2022 till 74,6 procent, vilket är en ökning med 1 ½ procent jämfört med 2021. Det är den största andelen sysselsatta sedan tidsseriens början 2009.

En central utgångspunkt för regeringen är respekt för principen om subsidiaritet och proportionalitet. Och vi ser positivt på att befintliga analysramverk används för att följa utvecklingen på det sysselsättnings- och socialpolitiska området samt även på budskapet som är formulerat på en övergripande nivå som ger utrymme för varje medlemsstat att utforma sina egna reformer i strävan mot sysselsättning och de andra målen.

Med detta sagt föreslår regeringen helt enkelt att Sverige vid rådmötet ställer sig bakom ett godkännande av rapporten som på en mycket hög metanivå har ett huvudbudskap som jag har redogjort för och som finns i handlingarna.

Anf. 19 SERKAN KÖSE (S):

Jag tackar statsrådet för föredragningen. Jag har ingen annan uppfattning än statsrådet kring just ståndpunkten. Det enda som jag skulle

vilja att regeringen tar med sig, och som också lyftes fram tidigare, gäller den mismatchning som vi i dag har när det gäller kompetensförsörjningen. Det är nämligen en stor utmaning som vi har i dag, inte minst i Sverige. Men vi ser detta även ute i Europa, vilket också finns med tydligt i bakgrundsdiskussionen, och jag vill att statsrådet har med sig detta om hur vi ska hantera kompetensförsörjningen.

Anf. 20 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru ordförande! Som Serkan Köse säger ser detta så olika ut. Det som beskrivs här är korrekt. Vi har en mismatchning i Sverige. Det finns rätt många lediga tjänster, och det finns fortfarande för många människor som är arbetslösa. Och detta behöver matchas bättre. I andra länder står människor inte ens till arbetsmarknadens förfogande. De är inte ens inskrivna på Arbetsförmedlingens motsvarighet i dessa länder. Men jag tar verkligen med mig detta.

Anf. 21 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3 c, Rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Detta är också en beslutspunkt.

Anf. 22 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Detta avser de så kallade sysselsättningsriktlinjerna, som är en av de årligt återkommande punkterna. Rådet ska varje år fatta beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Årets beslut innebär att riktlinjerna som sådana behålls oförändrade. Vissa uppdateringar görs dock i beaktandesatserna i syfte att återspegla att besluten är fattade i andra sammanhang jämfört med förra året – det har ju gått ett år. Regeringen avser att vid rådsmötet ställa sig bakom ett antagande av förslaget avseende sysselsättningsriktlinjerna.

Anf. 23 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Rådets rekommendation om utarbetande av ramvillkor för den sociala ekonomin. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 24 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Här förväntas rådet anta en politisk överenskommelse vad gäller rådsrekommendationen. Kommissionen presenterade förslaget i juni, och det har sedan dess förhandlats.

Rekommendationen syftar till att ge medlemsstaterna vägledning i att på nationell nivå dels verka för gynnsammare förutsättningar för organisationer i den sociala ekonomin, dels öka medvetenheten om deras potential. Med social ekonomi avses i rådsrekommendationen en rad olika privata organisationer som sätter människor, samhälle och miljö framför vinst.

Detta ser ju olika ut i olika länder – många av våra kollegor och medlemsstater söderöver har ett annat upplägg där det finns många sociala företag.

Medlemsstaterna uppmuntras att samarbeta med berörda parter. Rådsrekommendationen ger inspiration till medlemsstaterna om hur nationella och rättsliga ramar kan anpassas för att stödja organisationer inom den sociala ekonomin.

Det skedde en överläggning i arbetsmarknadsutskottet det 19 september. Sverige har fått gehör för sin ståndpunkt. Regeringen har i förhandlingarna välkomnat att rekommendationen lyfter fram behovet av att utforma åtgärder som främjar jämställdheten mellan könen inom den sociala ekonomin och därmed bidrar till att stärka kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Under förhandlingarna har rådsrekommendationen blivit mindre detaljerad i kraven på utförande och återrapportering, vilket är positivt med tanke på att vi har en svensk modell som skiljer sig rätt mycket från övriga Europa.

Regeringen avser att ställa sig bakom en politisk överenskommelse om rådsrekommendationen om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin.

Anf. 25 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag tycker att det som handlar om att sätta människor, samhälle och miljö framför vinst låter som en mycket bra idé.

Regeringen avser att vid rådsmötet ställa sig bakom en politisk överenskommelse. Står regeringen bakom att kunna värna privata organisationer och sätta människor, samhälle och miljö framför vinst, eller är man mer inne på att hitta en politisk överenskommelse som tonar ner dessa delar? Min fråga baserar sig lite på den politik som regeringen bedriver nationellt, som inte sätter privata organisationer, människor, samhälle och miljö framför vinst.

Anf. 26 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Vi ställer oss alltså bakom rådsrekommendationen. Det ser olika ut i Europas länder, men i Sverige är det fullt möjligt att driva den här typen av privata organisationer för att på olika sätt jobba med den sociala ekonomin. Sedan kan man tycka att detta ska förbättras och förändras i Sverige; det har jag full respekt för.

Det är fullt möjligt att vi tar den diskussionen. Det finns ingenting i denna rekommendation som hindrar att vi går åt det håll som riksdagen vill när det gäller den typ av privata organisationer som detta handlar om. Man ska försöka att peka på och lyfta fram dem och markera att de kan spela en stor roll. Det finns många sådana i Sverige i dag.

Anf. 27 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Det som återstår är Övriga frågor. Vill statsrådet kommentera några av de övriga frågor som han har på sitt ansvarsområde?

Anf. 28 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN
PEHRSON (L):
Nej.

2023/24:4
6 oktober

Anf. 29 VICE ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen. Vi tackar också arbetsmarknads- och
integrationsminister Johan Pehrson med medarbetare för den här gången i
EU-nämnden.

§ 2 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor samt hälso- och sjukvårdsfrågor

Statsrådet Paulina Brandberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 12–13 juni 2023

Återrapport från informellt möte i rådet den 13–14 juli 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 9 oktober 2023

Anf. 30 VICE ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden välkomnar jämställdhets- och biträdande arbetsmarknadsminister Paulina Brandberg.

Vi börjar med återrapporterna. Har statsrådet något ytterligare att tillägga när det gäller dem?

Anf. 31 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Ordförande! Jag tänkte hålla mig väldigt kort.

Jag är här för att ge information och samråda med nämnden inför Epscomötet som kommer att hållas den 9 oktober avseende den del som rör sysselsättning och socialpolitik samt för att lämna redogörelser för rådsmötena.

När det gäller föregående rådsmöte har ni alla fått en skriftlig redogörelse. Detta möte ägde rum i Luxemburg den 12 juni. Jag deltog, och det gjorde även Johan Pehrson. Jag tänkte inte nämna mer än så utan hänvisar till den skriftliga redogörelsen.

Vi hade även ett informellt rådsmöte som ägde rum i Madrid den 13–14 juli. Temat för detta möte var social dialog och socialt skydd för en politik där människor står i centrum. Jag tänkte inte säga mer om det heller om det inte finns några frågor – i så fall svarar jag gärna på dem.

Anf. 32 VICE ORDFÖRANDEN:

Tack, statsrådet, för återrapporterna! Det har ju kommit skriftliga rapporter när det gäller båda. Det finns inga frågor.

Vi går vidare till information och samråd inför mötet i rådet den 9 oktober. Vi börjar med dagordningspunkt 5, Slutsatser om psykisk hälsa och otryggt arbetet. Detta gäller ett beslut.

Anf. 33 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Ordförande! Detta är rådsslutsatser som bygger vidare på bland annat kommissionens meddelande om en övergripande strategi för psykisk hälsa. Rådsslutsatserna uppmärksammar både de negativa effekter som osäkra anställningar kan ha för den psykiska hälsan och arbetets betydelse för en god hälsa.

Överläggning skedde med arbetsmarknadsutskottet gällande detta den 19 september. Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av dessa rådsslutsatser.

Anf. 34 VICE ORDFÖRANDEN:

Detta är ju ett beslut, men man kan ju i alla fall få skicka med en fråga.

Det är viktigt att man här lyfter fram den organisatoriska arbetsmiljön, så att man också får fokus på arbetsplatsens organisering och inte bara på individen. Är statsrådets uppfattning att detta finns med i dessa slutsatser i tillräckligt stor omfattning?

Anf. 35 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Detta är rådsslutsatser som pekar på sambandet mellan psykisk hälsa och arbete och på att dessa saker är väldigt tätt sammanlänkade. Jag uppfattar det som att dessa rådsslutsatser tar ett brett grepp om denna fråga på ett bra sätt. Från Sveriges sida har vi spelat in vissa saker gällande ordval under förhandlingarna, och våra önskemål har tillgodosetts. Jag uppfattar det som att det här är bra slutsatser som vi bör kunna ställa oss bakom.

Som ni känner till är detta rådsslutsatser som inte är bindande. Vår bedömning är att Sverige redan lever upp till de uppmaningar som finns i slutsatserna. Därmed inte sagt att Sverige inte behöver titta djupare och bredare på nationell nivå.

Anf. 36 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! När det gäller psykisk hälsa med koppling till arbete har ju medinflytande en viktig roll. Är detta någonting som har tagits upp i det här arbetet? Kan man annars skicka med för kommande diskussioner att också medinflytande på arbetet har en viktig roll för psykisk hälsa?

Anf. 37 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Först och främst vill jag tacka för frågan. Jag håller med om att medinflytande är en viktig fråga.

När det gäller det tekniska innehållet i slutsatserna har jag med mig tjänstemän från departementet, och jag lämnar gärna över ordet till dem som är mer insatta.

Anf. 38 Departementssekreterare STINA HAMBERG:

Dessa slutsatser riktar sina uppmaningar både till medlemsstaterna, till kommissionen och till de sociala parterna. Det finns också uppmaningar om att de sociala parterna ska jobba med att stärka social dialog och hantera dessa frågor på ett bra sätt på arbetsplatsen. Det finns alltså uppmaningar på detta område.

Anf. 39 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 7 på Epscodagordningen, Slutsatser om åtgärder för att säkerställa likabehandling av romer när det gäller tillgång till adekvat och desegregerat boende.

Anf. 40 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Ordförande! Låt mig börja med att påpeka att det är statsrådet Parisa Liljestrand som är ansvarigt statsråd för dessa rådsslutsatser men att det är jag som föredrar dem för er.

Konstitutionsutskottet informerades skriftligen om dessa rådsslutsatser den 28 september.

Rådsslutsatsernas syfte är att medlemsländerna ska förbättra boendesituationen för romer och utrota boendesegregation där segregerade boplatser för romer finns. I slutsatserna anges ett antal iakttagelser och uppmaningar till medlemsstaterna och till EU-kommissionen.

Medlemsstaterna uppmanas bland annat att avsätta tillräckligt med ekonomiska resurser för att i enlighet med sina respektive handlingsplaner för romers integration säkerställa tillgång till fungerande infrastruktur och samhällsservice. Vidare uppmanas medlemsländerna och kommissionen att stödja och stärka det romska civilsamhället och särskilt uppmärksamma unga romer och romska kvinnors deltagande i beslutsfattande. Andra viktiga skrivningar i slutsatserna som bör lyftas fram är att belysa att en del romer har svårt att hitta skäligt boende på grund av social och ekonomisk utsatthet eller diskriminering.

Som ni vet är rådsslutsatserna inte bindande för medlemsstaterna, men det är ett viktigt dokument vad gäller att ett steg framåt för att förbättra romers boendesituation inom EU.

Sverige har genom hela förhandlingen framfört vikten av romsk delaktighet och romskt inflytande, vilket är också en central del av den svenska minoritetspolitiken och den svenska strategin för romsk inkludering 2012–2032. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av dessa slutsatser.

Anf. 41 VICE ORDFÖRANDEN:

Detta är en beslutspunkt om godkännande av rådsslutsatser. Som statsrådet mycket riktigt påpekade är ansvarigt statsråd Parisa Liljestrand, men här i EU-nämnden föredras det som sagt av Paulina Brandberg.

Anf. 42 ANNA LASSES (C):

Tack statsrådet för information och föredragning!

Detta är givetvis jätteviktigt och Centerpartiet ställer sig förstås bakom regeringens förslag till ståndpunkt. Jag har dock en fråga till regeringen i anslutning till detta. Vad gör man för att föra arbetet med att anta antidiskrimineringsdirektivet framåt? Direktivet syftar till att säkerställa verklig likabehandling av romer och har länge varit blockerat.

Anf. 43 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Min fråga gäller befogenheterna mellan medlemsstater. Regeringens förslag till ståndpunkt är att man ska ta hänsyn till de olika nationella kontexterna. Jag ser ett problem här utifrån att det finns länder där diskriminering av romer mer eller mindre finns i den nationella kontexten genom ett statligt förtryck. Kan statsrådet utveckla vad man menar med de nationella kontexterna? Sverige kan ju inte mena att länder med ett statligt förtryck av romer ska kunna fortsätta med det. Det är en viktig fråga för EU och demokratiska stater att ingen diskrimineras på grund av etnisk bakgrund.

Anf. 44 VICE ORDFÖRANDEN:

Som socialdemokrat är min fråga till statsrådet helt i linje med Vänsterpartiets. Vi i EU-nämnden känner ju igen regeringens formulering från många ståndpunkter om vikten av att fördelningen av befogenheter mellan medlemsstater och EU respekteras, vilket är helt rimligt, liksom den om hänsyn till de nationella kontexterna. Socialdemokraterna står bakom att rådsslutsatserna antas, men är det inte lite problematiskt just i detta fall att man i den svenska ståndpunkten väljer att lyfta fram hänsynen till de olika nationella kontexterna?

Anf. 45 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Ordförande! Även om just denna dagordningspunkt ligger på Parisa Liljestrand är frågan från Centerpartiet passande att ställa till mig eftersom antidiskrimineringsdirektivet ligger inom mitt område. Vi lyfte fram det under det svenska ordförandeskapet i våras. Om jag inte missminner mig är detta EU:s äldsta direktiv, från 2008, och det svenska ordförandeskapet såg ett behov av att försöka komma framåt med direktivet. Vi arbetade därför aktivt med att få bollen i rullning och skapa ett momentum. Detta mottogs väl av kommissionen, som såg positivt på de svenska försöken. Det finns fortfarande många låsningar, men från svensk sida har vi gjort vad vi har kunnat, inte minst under ordförandeskapet.

Mer information än så har jag tyvärr inte, men från svensk sida är vi väldigt angelägna om att det ska röra sig framåt.

När det gäller rådsslutsatsernas formulering om att respektera nationella kontexter ber jag att få lämna ordet till en av de tjänstepersoner jag har med mig.

Anf. 46 Departementssekreterare DENNIS WIKLUND:

Gällande rådsslutsatserna ser situationen väldigt olika ut för romer i olika delar av EU, och därför har man helt enkelt förhandlat fram det så att rådsslutsatserna ska kunna anpassas till den nationella kontexten.

Anf. 47 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Som ni känner till behöver rådsslutsatser antas med enhällighet, och därför blir de olika nationella kontexterna relevanta. Jag tycker dock att frågan som ställs här av både Vänsterpartiet och Socialdemokraterna är viktig, och det är givetvis viktigt att rådsslutsatserna fyller det syfte de är avsedda att fylla. Mer än så kan jag inte säga, men detta är givetvis en viktig aspekt när det gäller just romer.

Anf. 48 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag föreslår ändå att vi i den svenska ståndpunkten stryker ”och att det tas hänsyn till de olika nationella kontexterna” och sätter punkt efter ”EU respekteras”. Jag tror inte att detta påverkar Sveriges förhandlingsmandat särskilt mycket, men det känns som en bra sak att göra.

Anf. 49 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! När jag läser detta förstår jag att det står ett stort ”men” i vägen, vilket urvattnar väldigt mycket. Man står inte upp för romers

rättigheter om man hänvisar till olika nationella kontexter, och svaret vi fick om att man måste komma vidare innebär att vi inte förflyttar något i denna viktiga fråga. Jag instämmer därför i Vänsterpartiets förslag att stryka formuleringen om att hänsyn ska tas till olika nationella kontexter.

Anf. 50 ANNA LASSES (C):

Jag håller med. Jag tolkar det som att man har velat se det ur romernas perspektiv eftersom situationen ser olika ut, men det blir väldigt luddigt med denna formulering, som egentligen inte behövs. Jag instämmer i förslaget att stryka resten av meningen efter ”respekteras”.

Anf. 51 VICE ORDFÖRANDEN:

Socialdemokraterna ansluter sig till Vänsterpartiets, Miljöpartiets och Centerpartiets förslag. Det är rimligt att i den svenska ståndpunkten sätta punkt efter ”respekteras”. I sak handlar det om att ge regeringen mandat att ställa sig bakom ett godkännande av rådsslutsatserna, och här är vi alla överens. Men vad som uttrycks i den svenska ståndpunkten har betydelse, så därför vädjar vi till statsrådet att stryka ”och att det tas hänsyn till de nationella kontexterna”. Sverige behöver ju inte trycka på detta i just detta fall.

Anf. 52 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Ordförande! Jag tar till mig det som har framförts här och ber om stöd för den svenska ståndpunkten med justeringen att punkt sätts efter ”EU respekteras”.

Anf. 53 VICE ORDFÖRANDEN:

Då går vi till beslut, och jag kan konstatera att finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med justeringen att det sätts punkt efter ”EU respekteras”. Regeringen ges därmed mandat att ställa sig bakom ett godkännande av rådsslutsatserna på rådet.

Vi går vidare till Övriga frågor. Vill statsrådet kommentera de övriga frågor som ligger under hennes ansvarsområde?

Anf. 54 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Nej, jag hade inte tänkt gå närmare in på några övriga frågor, men jag svarar givetvis gärna på frågor om de finns.

Anf. 55 VICE ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor.

Då tackar vi statsrådet Paulina Brandberg med medarbetare för i dag och önskar trevlig helg.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 8–9 december 2022

Återrapport från informellt möte i rådet den 13–14 juli 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 9 oktober 2023

Anf. 56 VICE ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden välkomnar äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje med medarbetare.

Anf. 57 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru ordförande! Stort tack för att jag fick komma hit i dag. Det är mycket trevligt att se allihop.

Det är precis som fru ordförande har nämnt en återrapport från mötet den 8 december. Det var det formella Epscomötet som ägde rum i Bryssel för bland annat social- och sysselsättningsministrarna. Jag hänvisar helt enkelt till den skriftliga rapporteringen från detta möte. Men om det finns några frågor svarar jag givetvis gärna på dem och går in mer ingående på detaljerna.

Anf. 58 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi har fått en skriftlig återrapport från mötet den 8–9 december. Vi tackar för den informationen.

Då är det återrapport från det informella mötet den 13–14 juli.

Anf. 59 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Det var det informella Epscomötet med samma ministrar som ägde rum i Madrid. Jag har även här lämnat en skriftlig rapportering som jag hänvisar till. Men är det några frågor svarar jag också gärna på dem.

Anf. 60 VICE ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor. Vi tackar för den skriftliga informationen.

Vi går vidare till information och samråd inför möte i Epscorådet den 9 oktober 2023. Vi går till punkten 3 b på dagordningen, som är statsrådet Tenjes: Centrala utmaningar på det sociala området: huvudbudskapen från kommittén för socialt skydd på grundval av den årliga översynen av verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet. Det är lite otacksamt långa rubriker på många delar här.

Anf. 61 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Man kan tro att man försöker att göra en lång rubrik för att gömma ett oviktigt innehåll, men så är det inte. Givetvis är detta väldigt viktigt.

Punkt 3 b på rådets dagordning rör huvudbudskap från kommittén för socialt skydd. Kommittén tar årligen fram en rapport om det sociala läget

i medlemsstaterna och om aktuella reformer på det socialpolitiska området.

Vid Epscomötet den 9 oktober väntas ministerrådet ställa sig bakom huvudbudskapen i rapporten. Huvudbudskapen fungerar som inspel till kommissionen inför den årliga översikten om hållbar tillväxt som kommissionen presenterar varje höst. Bilden av läget baseras på tidigare överenskommet analysramverk. Huvudbudskapen har en bred ansats. De är formulerade på en övergripande nivå för att fånga utvecklingen i hela EU.

Det konstateras bland annat att Rysslands aggression mot Ukraina påverkade EU:s ekonomier, framför allt under det inledande året 2022, genom bland annat markant höga prisnivåer initialt kopplat till stigande energipriser. Inflationen är en annan utveckling som lyfts i sammanhanget som har påverkat mycket. Det konstateras också att medlemsstaterna vidtagit olika extraordinära åtgärder för att hjälpa medborgarna att möta ökade energipriser och prisutvecklingen.

Gällande det gemensamma målet om minskat antal personer i risk för fattigdom och social utestängning fram till 2030 konstateras att EU i stort sett ligger på samma nivå 2023 i jämförelse med de senaste tre åren.

För det kompletterande målet om minskat antal barn i risk för fattigdom och social utestängning fram till 2030 har inte heller någon markant förändring skett jämfört med 2021. Det konstaterades dock att det har skett en viss ökning jämfört med referensåret 2019.

Huvudbudskapen framhåller framför allt vikten av ett socialt skyddssystem inklusive tillgången till socialt skydd för egenföretagare och pensionssystemets funktion och stabilitet. Även vikten av hälso- och sjukvårdssystemets funktioner och beredskap framhålls samt att det finns ett ökande behov av långvarig vård och omsorg.

Med detta, fru ordförande, går jag över till att samråda om regeringens ståndpunkt.

Regeringen ser positivt på att befintliga analysramverk används för att följa utvecklingen på sysselsättningsområdet och socialpolitiska området. Budskapen är formulerade på en övergripande nivå som ger utrymme för varje medlemsstat att utforma sina egna reformer. Regeringen avser vid rådsmötet att ställa sig bakom ett godkännande av huvudbudskapet i rapporten från kommittén för socialt skydd.

Anf. 62 VICE ORDFÖRANDEN:

Det här är en beslutspunkt där regeringen avser att godkänna huvudbudskapen från kommittén för socialt skydd.

Anf. 63 ANNA VIKSTRÖM (S):

Tack så mycket för föredragningen.

Det är just den sista delen av bakgrunden som gör att det finns anledning att uppehålla sig vid den lite grann med tanke på att antalet barn i fattigdom ökar i EU. Det är också så att antalet barn i fattigdom riskerar att öka ordentligt även i Sverige.

Därför är min fråga: Är det något i huvudbudskapen i rapporten som statsrådet ser är användbart i arbetet för att minska barnfattigdomen i Sverige? Det står här att det ger utrymme för medlemsstaterna att använda budskapen i egna reformer.

Anf. 64 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Stort tack för detta! Vi kan konstatera att det ungefär ligger i paritet med vad det har gjort tidigare, men att det ökat något litet de senaste åren. Inflationen har slagit hårt över hela EU i samtliga länder. Det gäller också det krig som vi nu ser i Ukraina. Det är klart att de två sakerna påverkar allt väsentligt.

Det gäller inte minst när man ser till Sverige och den utveckling som vi har haft här med inflationen. Det är klart att det gröper stora hål just i hushållens ekonomi. Jag skulle vilja påstå att det handlar om de delarna och den politik som nu förs med att bekämpa inflationen i alla dess delar.

Att verkligen se till att vi får ned inflationen är i allra högsta grad det främsta vapnet vi kan använda just för att motverka och inte riskera att fler barn eller hushåll hamnar i ett tufft läge. De delarna som nämns i rapporten om inflationen och de stigande priserna gäller också Sverige.

Anf. 65 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, som också är statsrådet Tenjes. Det är också en beslutspunkt. Det handlar om slutsatser om socialt skydd för egenföretagare.

Anf. 66 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Därmed går jag in på nästa punkt. Det är dagordningspunkt 6, precis som vice ordföranden nämnde, som handlar om slutsatser om socialt skydd för egenföretagare.

Ordförandeskapets avsikt är att slutsatserna ska kunna godkännas på rådsmötet den 9 oktober. Jag vill börja med att ge en kort bakgrund till slutsatsernas innehåll. Därefter går jag över till att samråda om regeringens ståndpunkt precis som i föregående ärende.

Det spanska ordförandeskapet presenterade ett utkast till rådsslutsatser i slutet av juni 2023. Slutsatserna har förhandlats i rådsarbetsgruppen under sommaren och i början av hösten.

Slutsatserna tar avstamp i rådsrekommendationen om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare som antogs av rådet 2019 samt kommissionens rapport från januari i år i vilken medlemsstaternas genomförande av rekommendationen följdes upp.

Syftet med rådsslutsatserna är att belysa skillnader i skyddet för egenföretagare jämfört med skyddet för traditionellt anställda med målsättningen att medlemsländerna ska förbättra skyddet just för den gruppen.

I utkastet bjuds medlemsstaterna in att fortsätta att vidta åtgärder i linje med rådsrekommendationerna för att minska gapet vad gäller det formella, effektiva och fullgoda skyddet.

Medlemsstaterna bjuds även in att verka för en förbättrad transparens av de sociala skyddssystemen bland annat genom spridning av information särskilt riktad till egenföretagare.

Samtidigt uppmanas kommissionen att fortsätta att övervaka genomförandet av rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen och stödja informations- och erfarenhetsutbyte mellan just medlemsstaterna.

Fru ordförande! Jag går över till att samråda om regeringens ståndpunkt. Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av rådsslutsatserna om socialt skydd för egenföretagare.

Regeringen välkomnar att det spanska ordförandeskapet genom rådsslutsatserna lyfter fram skillnader i tillgången till det sociala skyddet för egenföretagare jämfört med skyddet för traditionellt anställda.

Regeringen anser att adekvata och väl fungerande nationella system för socialt skydd leder till ekonomisk tillväxt, verkar stabiliserande i kristider och bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet, vilket är av godo för medborgare, medlemsstater och EU:s sammanhållning för den inre marknaden. Det kan också leda till att fler kvinnor och män vågar starta och driva företag.

Vidare anser regeringen att socialt skydd är viktigt för en väl fungerande välfärdsstat samtidigt som det är viktigt att de nationella regelverken inte inbjuder till felaktigt utnyttjande av välfärdssystemen.

Det är positivt att rådsslutsatserna lyfter fram vikten av att främja erfarenhetsutbyte och utbyte av goda exempel på hur medlemsstaterna arbetar med tillgång till socialt skydd för egenföretagare.

Anf. 67 VICE ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket, statsrådet Tenje, för detta. Jag tror att jag tar ordet själv, även om det känns som att jag kanske kastar mig in i någonting som är alldeles uppenbart.

Detta är ett beslut. Vi anser som regeringen att man ska anta rådsslutsatserna. Men jag funderar lite utifrån den svenska ståndpunkten och det statsrådet här har redogjort för muntligt.

I rådsslutsatserna, om jag har förstått det rätt, talar man om det sociala skyddet för egenföretagare och för arbetstagare i atypiska anställningsformer som två olika grupper jämfört med skyddet för traditionellt anställda. Det är egentligen det som min fråga gäller.

Här talar regeringen i sin ståndpunkt om egenföretagare och jämför med skyddet för traditionellt anställda. Vad betyder det att regeringen inte i sin ståndpunkt och statsrådet i sin muntliga föredragning här också säger ”och arbetstagare i atypiska anställningsformer”? Det är egentligen min fråga.

Anf. 68 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Om jag förstår fru ordföranden rätt är frågan: Vad betyder ”och”? Är det någon skillnad i *och*?

Anf. 69 VICE ORDFÖRANDEN

Min fråga är egentligen att i rådsslutsatserna står det egenföretagare *och* arbetstagare i atypiska anställningsformer, och sedan jämfört med traditionellt anställda. I det som är den svenska regeringens ståndpunkt har man enbart med skyddet för egenföretagare jämfört med skyddet för traditionellt anställda.

Då är egentligen min fråga: Vad är anledningen till det? Detta sagt utan att kunna detta i sak. Jag ställer frågan, men jag hoppas att jag förstår svaret.

Anf. 71 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG:

Jag uppfattar det som att egenföretagare och atypiska anställningar går under samma definition. Det är snarare en förenkling att vi inte lyfter upp båda grupperna. Det kommer att vara så att vid mötet kommer vi att ställa oss bakom både grupperna och deras behov.

Det finns en intressant gränsdragningsproblematik här om man ser på gigijobbare och egenföretagare. Vem har vilken typ av anställning? Man försöker att skapa ett bättre skydd för alla dessa grupper. I många länder i Europa har de inget skydd. I Sverige finns det försäkringssystem för dem.

Det är väldigt positivt från svenskt håll att vi trycker på för att EU kommer närmare den modell som finns i Sverige.

Anf. 72 VICE ORDFÖRANDEN:

Tack för att jag fick ställa frågan, och vi tackar för svaret. Det som ska göras här på rådsmötet är att ställa sig bakom och godkänna dessa rådsslutsatser. Om det verkar det inte finnas några ytterligare synpunkter. Därför kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 8, som också är statsrådet Tenjes. Det handlar om konsolidering och förstärkning av de europeiska systemen för socialt skydd. Det är en riktlinjedebatt och en diskussion.

Anf. 73 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Fru ordförande! Vid Epscomötet den 9 oktober kommer det att hållas en riktlinjedebatt som handlar om konsolidering och förstärkning av det europeiska systemet för socialt skydd.

Diskussionsunderlaget sätts in i en kontext om hur medlemsstaterna ser på behovet av en förstärkning av de sociala skyddssystemen, särskilt för personer i utsatta situationer, utifrån erfarenhet från covid-19-pandemin och de inflationsdrivande konsekvenserna av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina samt den gröna och digitala omställningen.

I diskussionsunderlaget beskrivs vikten av att medlemsstaterna anpassar och stärker det sociala skyddssystemet inte bara genom snabba åtgärder i samband med kriser utan även genom att verka för att möta strukturella utmaningar och förändringar på arbetsmarknaden, till exempel avseende hur vi arbetar och kommunicerar till följd av den tekniska utvecklingen.

Digitalisering och AI, alltså artificiell intelligens, och behovet av att slutföra förhandlingar om förordning 883 lyfts fram som viktiga åtgärder. Det gör även verktyg som kan fungera stärkande i arbetet mot fusk och missbruk av de sociala trygghetssystemen.

Diskussionsunderlaget avslutas med tre frågor som ska styra själva diskussionen. Det handlar om den senaste tidens kriser och hur de har påverkat medlemsstaternas system, vilka prioriteringar som finns vad gäller socialt skydd och minimiinkomst samt vilken roll digitaliseringen har för unionssamarbetet på området.

Fru ordförande! Jag går härmed över till att samråda om inriktningen på det svenska inlägget vid diskussionen.

Regeringen välkomnar möjligheten till utbyte av erfarenheter vad gäller det sociala skyddssystemets påverkan i ljuset av aktuella utmaningar till följd av bland annat Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och covid-19-pandemin, inklusive hur medlemsstaterna arbetar för att stärka stödet till individer i risk för fattigdom och social utestängning.

En central utgångspunkt för regeringen i den här diskussionen är att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna avseende bland annat arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor respekteras. Regeringen anser att adekvata och välfungerande nationella system för socialt skydd leder till ekonomisk tillväxt, verkar stabiliserande i kristider och bidrar till ökad jämställdhet och jämlikhet, vilket är av godo för både medborgare och medlemsstater och EU-sammanhållning för den inre marknaden. Det är viktigt med ekonomiska incitament för arbete för att så många som möjligt ska nå och bibehålla egen försörjning.

Regeringen föreslår också att Sverige lyfter fram behovet av att anpassa nationella sociala skyddssystem utifrån rådande behov. Prioriteringar måste då också göras löpande. Det kan handla om kriser här och nu eller utmaningar som finns i ett mer långsiktigt perspektiv.

Regeringen avser under diskussionen att framföra utmaningar och möjligheter kopplade till den demografiska utvecklingen, inklusive den åldrande befolkningen.

Regeringen avser också att lyfta fram svenska erfarenheter som kan tjäna som goda exempel i diskussionen. Regeringen föreslår bland annat att Sverige lyfter fram vikten av ett längre och mer jämställt arbetsliv, att bekämpa åldersdiskriminering samt att höja statusen för äldre arbetstagare.

Regeringen är generellt sett positiv till ökad digitalisering och möjligheterna som det medför men ser samtidigt ett behov av att lyfta fram de utmaningar som finns i de ambitiösa digitala initiativen på europeisk nivå inom det sociala trygghetssystemet, inte minst med hänsyn till initiativens omfattning och korta införandeperioder.

Anf. 74 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Jag har bara en fråga, och jag ställde kanske motsvarande fråga till statsrådet Johan Pehrson tidigare.

Det står att regeringen avser att lyfta fram svenska erfarenheter som kan tjäna som goda exempel. Längre fram står det om ett längre och mer jämställt arbetsliv.

Den fråga jag ställde till statsrådet Pehrson rörde att Sverige har en väldigt könssegregerad arbetsmarknad jämfört med många andra länder. Vi har högt deltagande av kvinnor i arbetslivet men samtidigt en könssegregerad arbetsmarknad.

Det är ju inget positivt exempel att det är så segregerat. Jag skulle vilja höra lite grann om hur statsrådet ser på det men också vad som är ett gott exempel när det gäller ett jämställt arbetsliv.

Anf. 75 Statsrådet ANNA TENJE (M):

En segregerad arbetsmarknad kanske inte är det främsta goda exemplet som man ska framföra.

De goda exemplen för Sveriges del är väl att vi har ett väldigt högt arbetskraftsdeltagande från kvinnors sida men även att det skulle kunna öka och att vi ser positivt på det.

Att verka för ett mer jämställt arbetsliv handlar delvis om att fler behöver gå från deltid till heltid eller i alla fall öka till högre deltid i syfte att här och nu tjäna mer pengar och stå på egna ben och ha sin egen försörjning klar. Men utifrån mitt perspektiv handlar det också i allt väsentligt om att tjäna in så att man sedan har en pension som man kan leva på. Utifrån det perspektivet ser man ju väldigt stor skillnad när det gäller ett jämställt arbetsliv och dess konsekvenser senare i livet. Det är en förbättringspotential som vi har i stort.

Annars tänker jag att det höga arbetskraftsdeltagande som vi ändå har bland kvinnor skiljer sig från väldigt många andra länder, där kvinnor inte i lika hög utsträckning befinner sig på arbetsmarknaden.

Det finns många andra goda exempel från där vi har en könssegregerad arbetsmarknad. Jag jobbar ju inte bara med socialförsäkringar utan även med äldreomsorg och besöker många särskilda boenden. Där ser vi en förändring, inte minst utifrån perspektivet med kompetensförsörjning och så vidare. Vi ser allt fler män som jobbar inom traditionellt kvinnodominerade yrken. De är även fortsättningsvis kvinnodominerade yrken, men vi ser att det blir fler och fler män som arbetar inte minst inom vård och omsorg.

Det här tycker jag är ett positivt tecken och även någonting som man skulle kunna lyfta fram i de här avseendena – inte minst utifrån den andra delen som jag ofta lyft fram, både på tidigare Epscomöten och framför allt under de informella sammanträdena vi hade under det svenska ordförandeskapet. Den handlar om long-term care inom äldreomsorgen och behovet av att jobba brett och samarbeta mellan medlemsländerna för att hitta fler vägar för att höja attraktionskraften för vård- och omsorgsyren och kunna rekrytera men framför allt se till att jobba med arbetsmiljön inom dessa yrken så att vi kan behålla vår arbetskraft.

Anf. 76 VICE ORDFÖRANDEN:

Efter det utbytet kan vi ändå konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Det som finns kvar på dagordningen är Övriga frågor. Jag ger ordet till statsrådet Tenje om det är någon av de övriga frågorna som hon vill kommentera extra, alltså generellt.

Anf. 77 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Stort tack för den möjligheten, fru ordförande! Jag har inget övrigt att kommentera i dag.

Anf. 78 ANNA LASSES (C):

Jag har kanske inte så mycket en fråga som ett medskick inför framtiden.

Självklart välkomnar Centerpartiet att EU-kommissionen nu äntligen lägger fram förslaget om funktionsnedsättning, nummer 9 a ii. Men det är starkt begränsat eftersom det framför allt handlar om kortare vistelser. Därför vill vi skicka med att regeringen bör driva på EU-kommissionen för att fortsätta jobba med en uppföljning av det här direktivet som säker-

ställer fri rörlighet i alla lägen, inte bara turismvistelser utan även längre vistelser, jobb och studier.

Anf. 79 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Stort tack för den kommentaren! Det är ju Camilla Waltersson Grönvalls frågor, men jag ska absolut se till att hon nås av den synpunkten härifrån.

Anf. 80 VICE ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden tackar för informationen.

Vi tackar också äldre- och socialförsäkringsministern med medarbetare för den här gången i EU-nämnden och önskar er alla en trevlig helg när det blir dags.

Anf. 81 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar finansminister Elisabeth Svantesson och statssekreterare Johanna Lybeck Lilja med medarbetare till EU-nämnden.

Vi börjar med återrapporterna. Det finns två, och vi kanske kan ta dem samlat. Vill statsrådet komplettera denna punkt lite?

Anf. 82 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Trevligt att se er så här en fredagsförmiddag!

Ni har fått de skriftliga återrapporterna. Därför har jag inget mer att säga om dem, men som vanligt ska jag passa på att berätta vad som händer i övrigt.

Det kommer att vara ett eurogruppsmöte i inkluderande format nästa gång, den 16 oktober, där man kommer att diskutera kapitalmarknadsunionen och läget i världsekonomin. Det är alltså en ganska bred diskussion. Tanken är också att vi ska förbereda det eurotoppmöte som ska hållas i slutet av månaden.

Jag ska passa på att tacka nämnden för att vi får komma så här tidigt. Det är ju så att nästa vecka åker finansmarknadsministern, statssekreterare Lybeck Lilja och jag till Marrakech på IMF:s och Världsbankens årsmöten. Det är därför vi är här så tidigt. Det betyder också att alla förberedande möten inför Ekofin ännu inte har ägt rum. Det är lite färre underlag än vanligt. Men jag ska göra mitt bästa för att muntligen berätta vad som händer, och blir det några substansförändringar kommer vi såklart att återkomma före Ekofin.

Anf. 83 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen när det gäller det.

Då går vi in på det som statsrådet inledde med att förbereda lite, nämligen information och samråd inför mötet i rådet den 17 oktober 2023.

Vi börjar med dagordningspunkt 3, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster. Det är information från ordförandeskapet.

Anf. 84 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Det här är ju en återkommande punkt, där ordförandeskapet helt enkelt brukar berätta vad som händer i de olika förhandlingarna på finansmarknadsområdet. Jag har inget att tillägga om detta nu.

Anf. 85 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4, Översynen av den ekonomiska styrningen. Det är en diskussionspunkt, i alla fall här hos oss. Vi tar a, b och c tillsammans.

Anf. 86 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Det här är en stor fråga som vi har diskuterat här och framför allt på Ekofin vid flera tillfällen det senaste halvåret.

På mötet hoppas ordförandeskapet att man ska hitta en kompromiss som alla ska kunna ställa sig bakom, men vi har inte fått något förslag från ordförandeskapet än. Det är därför det står diskussionspunkt. Därför kan vi inte söka eventuellt mandat för beslut i dag.

Sedan ska man komma ihåg att det nog är väldigt osäkert om hela den här överenskommelsen kommer att ske i tid >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Vi får se.

Vi hoppas också att det då klarnar hur ordförandeskapet tänker behandla denna punkt på Ekofinmötet. Det kan hända att det bara blir en diskussion om de svåra frågorna. Jag skulle tro det. Om man kommer längre än vad vi nu tror med något kompromissförslag och det blir en beslutspunkt kommer vi definitivt att komma tillbaka till EU-nämnden för samråd i den frågan, men jag tror kanske inte det.

Låt mig då ändå säga något om själva sakfrågan. Som ni vet handlar det egentligen om fyra saker. Det första är vilka minimikrav som ska gälla för alla länders skuldminskning, det man kallar säkerhetsmekanismer. Sedan handlar det om hur reformer och investeringar ska behandlas i ramverket framöver. Vidare har vi frågan vad som händer när ett land bryter mot reglerna. Då handlar det helt enkelt om tillämpning, sanktioner och efterlevnad av ramverket. Den sista frågan rör de oberoende nationella finanspolitiska institutionerna och deras roll. Jag tänker säga någonting om varje, om det är okej.

När det gäller den första punkten är vår utgångspunkt som ni vet att fokus ska vara på att säkerställa skuldhållbarhet. Det är en nyckelfråga, och det är därför vi anser att ramverket ska innehålla gemensamma säkerhetsmekanismer för att se till att länder som har en hög skuldnivå också ska konsolidera sig tillräckligt. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Det är A och O.

Den andra frågan handlar om huruvida själva ramverket också kan skapa finanspolitiskt utrymme för reformer och investeringar. Enligt det förslag från kommissionen som diskuteras ska det vara möjligt att få lite längre tid på sig att minska sin skuld om landet lovar att genomföra reformer och investeringar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan har vi frågan om tillämpning och efterlevnad av själva ramverket. Då är en viktig fråga kommissionens bedömning av när ett skuldbaserat underskottsförfarande ska öppnas. Vi har pratat om det förut här. Förslaget är att den viktigaste faktorn ska vara hur stor skuldutmaning ett land har men att även andra faktorer ska räknas in, till exempel inflationsutveckling eller om länderna har genomfört eller genomför investeringar och reformer.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

En annan viktig del när det gäller skuldållbarheten är att stärka tillämpningen och efterlevnaden. Här stöder regeringen förslag som gör det lättare att öppna och avsluta skuldbaserade underskottsförfaranden.

Regeringen driver också att sanktioner lättare ska kunna sättas in mot euroländer som inte rättar till sina underskott och att dessa sanktioner ska vara tillräckligt kännbara. Vi har bland annat föreslagit att sanktionerna ska öka ju längre man låter bli att vidta de korrigerande åtgärder som kommissionen talar om.

Det fjärde och sista är de nationella finanspolitiska institutionerna. Där finns en diskussion. Regeringen anser att dessa i grunden bidrar till att öka både transparens och förutsägbarhet kring våra offentliga finanser. Man får dock inte glömma bort att det ser olika ut i olika länder, och det är därför vi är negativa till att ha alltför detaljerade gemensamma regler om vilka uppgifter och standarder som ska gälla.

Framför allt är vi skeptiska och negativa till alla förslag som innebär att de finanspolitiska institutionerna ska ha en ex ante-roll i en budgetprocess, något som diskuteras – till exempel att de ska godkänna eller utarbeta prognoser för makroekonomi och budget som ska ligga till grund för regeringars budgetpropositioner innan de presenteras. Det är vi mycket negativa till.

Avslutningsvis anser vi att ett välfungerande ramverk förutsätter regler som är tydliga och som efterlevs av medlemsstaterna samt ett värnande av ramverkets multilaterala dimension och rådets utökade roll i övervakningen.

Anf. 87 VICE ORDFÖRANDEN:

Det är bra att finansministern är tydlig med processen. Det vi har här nu är en diskussionspunkt, och om man behöver ett beslutsmandat kommer finansministern att komma tillbaka till EU-nämnden. Vi är i ett tidigt skede och har inte riktigt alla underlag. Vi fick också ganska sent i går, i särskild ordning, en svensk ståndpunkt. Det är alltså bra att statsrådet är tydlig med processen.

Anf. 88 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar finansministern för genomgången.

En del av det som ministern sa här, och som vi också kunde se i den svenska ståndpunkten, är sådant som Vänsterpartiet tidigare har haft en avvikande ståndpunkt i. Jag tänker inte upprepa den, men vi står kvar vid den.

Anf. 89 ANNA LASSES (C):

Detsamma gäller oss. Vi anmäler också att vi står kvar vid vår avvikande ståndpunkt.

Anf. 90 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan då konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med anmälda avvikande ståndpunkter, som också är kända sedan tidigare, från Vänsterpartiet och Centerpartiet.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 5, Den ekonomiska återhämtningen i Europa. Här hanterar vi a och b gemensamt – dels

Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, som är en lägesrapport, dels Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Det senare är ett beslut och ett antagande.

Anf. 91 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Punkt a handlar som ordföranden sa om genomförandet av RRF:en. På mötet kommer kommissionen att ge en kort uppdatering >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< – om hur genomförandet går. Troligtvis kommer de också att presentera den årliga rapporten om just genomförandet. Vi kommer att välkomna informationen, såklart.

Under punkt b tar vi ställning till fem reviderade återhämtningsplaner – Portugals, Tjeckiens, Sloveniens, Spaniens och Nederländernas. Ni ska ha fått detaljerad information skriftligen om ändringarna i planerna, så jag tänker vara väldigt kortfattad: Kommissionen bedömer att planerna fortfarande uppfyller kriterierna för stöd. Regeringen instämmer i den bedömningen, och därför kan vi ställa oss bakom kommissionens förslag till ändringar av genomförandebesluten.

Anf. 92 BJÖRN WIECHEL (S):

Ordförande! Frågan om återhämtningsplanerna har varit uppe i finansutskottet, då utifrån den svenska återhämtningsplanen. Vi hade en diskussion om regeringens egna farhågor kring att inte alla pengar kommer att återflöda till Sverige på grund av förändringar i reduktionsplikten. Den diskussionen bringade dock inte så mycket klarhet, varken om vilka pengar som riskerar att inte återflöda, vad diskussionerna handlar om eller när vi kan förvänta oss att detta ska ske. Det är väl en fråga vi får följa.

I går i kammaren sa miljöministern som svar på en fråga om detta att det är upp till finansministern att övertyga kommissionen så att vi får tillbaka alla pengar. Om man ska övertyga någon måste man ju först vara övertygad själv, och då undrar jag: Är finansministern övertygad om att vi kommer att få tillbaka alla pengar, och kan finansministern övertyga oss om att vi kommer att få tillbaka alla pengar?

Anf. 93 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Även om inte just Sveriges återhämtningsplan är en diskussionspunkt på Ekofinmötet svarar jag gärna på frågan.

Som ni vet är reduktionsplikten en del av insatserna i återhämtningsplanen, och det finns inte längre en majoritet i Sveriges riksdag för att den ska se ut som den gjorde när planen skickades in. Där för vi en diskussion med kommissionen. Reduktionsplikten kommer att förändras, och vi jobbar därför på andra åtgärder för att vi ska kunna uppfylla planen, såklart. Det är inte bråttom med diskussionen, men det är en viktig process som vi för en diskussion med kommissionen om. Sedan får vi återkomma till både nämnden och riksdagen i övrigt, inte minst finansutskottet, när vi vet exakt hur det kommer att se ut. Jag har dock gott hopp om att vi kommer att kunna ersätta reduktionsplikten med andra åtgärder.

Anf. 94 VICE ORDFÖRANDEN:

Ska vi uppfatta statsrådet på så sätt att när det gäller den diskussion som ändå kommer att föras om återhämtningsfonden på Ekofinrådet förväntar sig inte statsrådet vare sig att få några frågor eller att ge några svar omkring hur det ser ut med den svenska återhämtningsplanen i återhämtningsfonden, utifrån de besked som ändå har getts av regeringen i budgetproposition och annat?

Anf. 95 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Precis så! Den här punkten handlar inte om den svenska återhämtningsplanen, utan olika länder för diskussion med kommissionen i olika delar. Alla länder har heller inte skickat in någon betalningsansökan, så alla länder ligger lite olika till i detta. Den här punkten kommer inte att vara en diskussion om den svenska återhämtningsplanen.

Anf. 96 VICE ORDFÖRANDEN:

Bara en ytterligare fråga, eftersom vi ska fatta beslut om ändringar av andra länders återhämtningsplaner: Är det alltså så att statsrådet inte har någon tidsplan för när det kommer att skickas in och hanteras en ändring av den svenska återhämtningsplanen?

Anf. 97 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag har inget exakt datum för just detta. Vill statssekreteraren lägga till någonting?

Anf. 98 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Fru ordförande! Det är flera processer samtidigt som rör Sverige, även om de inte är frågor på det här Ekofinmötet. Vi har informerat riksdagen om att vi har skickat in en reviderad svensk återhämtningsplan. Det skedde med anledning av att vi fick en lägre tilldelning när man gjorde den slutliga fördelningen, eftersom svensk bni utvecklades mer positivt, och också ett REPowerEU-kapitel. De delarna är nu inskickade till kommissionen, som håller på och granskar dem. Det kommer att komma upp för beslut i rådet senare under hösten. Det är oklart om de hinner till november, men någon gång under hösten.

Anf. 99 VICE ORDFÖRANDEN:

Den del i detta som handlar om beslut är kommissionens förslag när det gäller genomförandebeslut för Portugals, Tjeckiens, Sloveniens, Nederländernas och Spaniens återhämtnings- och resiliensplaner. Här kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då går vi vidare till punkt 6 på Ekofins dagordning, Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 100 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Egentligen ligger delar av den här frågan inom utrikesrådets ansvarsområde, men den är en ständigt återkommande punkt även på Ekofin. Den här gången förväntar vi oss att fokus i diskussionen kom-

mer att ligga på arbetet med att använda frysta ryska tillgångar för att finansiera stöd till Ukraina. Sedan i våras har som många känner till en arbetsgrupp arbetat för att se om dessa tillgångar kan användas och i så fall hur. Det är naturligtvis som ni vet en väldigt komplicerad fråga, särskilt juridiskt. Gruppen har fokuserat på att kartlägga ryska tillgångar och sedan försöka hitta en lösning som faktiskt fungerar både juridiskt och finansiellt.

Det här blir information, och vi kommer såklart att välkomna den. Vi tycker att det är viktigt att ge kommissionen förutsättningar att sedan lägga fram förslag så att förhandlingar om detta kan påbörjas på riktigt. Dessutom är det viktigt att vi koordinerar det arbetet med andra partner, till exempel – eller alldeles särskilt – G7-länderna.

Det är också möjligt att vi under denna punkt kommer att få en uppdatering gällande hur det går med genomförandet av sanktionerna och det stöd vi ger till Ukraina. När det gäller sanktioner vet ni att EU har beslutat om omfattande sanktioner och att det hittills är elva sanktionspaket som har införts. När det kommer till regeringens ståndpunkt i den frågan vet ni att vi anser att EU tillsammans med partner och likasinnade bör upprätthålla och öka trycket på Ryssland, inklusive genom att kontinuerligt ta fram fler sanktionspaket. Självklart ska EU också säkerställa att de sanktioner som har införts följs.

Avslutningsvis ska jag säga något kort om det finansiella stödet till Ukraina. Det rör sig om 13,5 miljarder euro i makrofinansiellt stöd för 2023, och på det stora hela går genomförandet bra. De medel som är kvar väntas betalas ut innan året är slut. Ni vet kanske också att det pågår diskussioner om Ukrainafaciliteten, alltså kommissionens förslag om stöd till Ukraina för perioden 2024–2027. I den frågan välkomnar regeringen en uppdatering om genomförandet av och arbetet med stöd till Ukraina, men om det blir en sådan på mötet vet vi inte riktigt än.

Vi anser att EU fortsatt ska bistå Ukraina med omfattande ekonomiskt stöd, och vi välkomnar ett mer förutsägbart och strukturerat upplägg för stödet. Det är också viktigt att det kopplas till lämpliga reformvillkor och att det huvudsakligen kan klassas som internationellt bistånd.

Anf. 101 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag har ingen fråga till finansministern men vill upprepa den avvikande ståndpunkt som Vänsterpartiet har anmält tillsammans med Miljöpartiet. Det rör delen om att stödet huvudsakligen ska klassas som internationellt bistånd. Där har vi farhågan att det kommer att minska det internationella biståndet till andra länder, som också har stora behov, och därför menar vi att det inte ska klassas som internationellt bistånd.

Anf. 102 REBECCA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag vill bara instämma i det Vänsterpartiet framförde och meddela att vi står fast vid den avvikande ståndpunkten.

Anf. 103 ANNA LASSES (C):

Jag vill lyfta fram den avvikande ståndpunkt som vi anmälde vid samma möte.

Anf. 104 VICE ORDFÖRANDEN:

Då ska jag för Socialdemokraternas räkning försöka formulera en fråga.

Om vi nu förstår det som ska diskuteras rätt kan det väl vara så – i alla fall om man har lyssnat till uppgifter som florerar på olika sätt – att det handlar om hur Ungern agerar i relation till detta. Vi vet att EU har stoppat utbetalningen om 12 miljarder euro, tror jag att det är, i EU-stöd till Ungern på grund av landets korruption och bristande rättsstatlighet. Nu finns det uppgifter om att EU kanske kan vara på väg att ge upp det beslutet i någon sorts förhandling där Ungern sitter och håller på ett veto gentemot nytt stöd till Ukraina. Vi socialdemokrater skulle verkligen vilja veta hur regeringen ser på detta och hur man i så fall tänker agera.

Anf. 105 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Det kan hända att jag svarar på fel fråga nu, men jag hoppas att jag svarar på rätt.

Det var väl i går som detta var uppe i medierna, och den diskussionen handlade om att Ungern och kommissionen har en diskussion utifrån sammanhållningsmedlen och suspendering av just dessa. Jag vet inte om det är kopplat till Ukraina – det kan vara så, men jag har inte hört det – utan det har väl handlat om sammanhållningsmedlen och att det finns spekulationer. Vi vet ingenting mer om det; vi har ingen ytterligare information. Det är en process som pågår mellan Ungern och kommissionen. Därför har jag faktiskt ingen ytterligare kommentar.

Jag vet inte om frågan kommer att komma upp alls, men vi kommer att markera som vi alltid markerar när det gäller sanktionerna. Vi är ändå ett av de länder i Ekofin som är tydligast med att markera mot Ryssland vad gäller både sanktioner och annat, så det kan EU-nämnden känna sig trygg i. Men jag vet faktiskt inte om frågan är kopplad till Ukraina. Jag kan dock ha missat något.

Anf. 106 VICE ORDFÖRANDEN:

Det är viktigt att ändå få regeringens syn på hur man ser på den målkonflikten. Det vore bra om statsrådet kunde säga något ytterligare om hur man ser på målkonflikten och, som sagt, hur regeringen avser att agera om det nu kommer upp.

Anf. 107 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< men jag vet faktiskt ännu inget mer.

Skulle det bli någon dramatisk förändring som vi behöver komma tillbaka och samråda om här gör vi självklart det, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 108 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det svaret från finansministern. Jag tycker att jag därmed kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en anmäld och sedan tidigare känd avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet samt en egen avvikande ståndpunkt från

Centerpartiet enligt vad man har aviserat sedan tidigare. Men det finns som sagt stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går raskt vidare till dagordningspunkt 7, Slutsatser om klimatfinansiering inför partskonferensen 2023 för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP 28) den 30 november–12 december 2023. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 109 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Här är tanken att rådet ska godkänna slutsatserna om klimatfinansiering, som kommer att vara en del av EU:s förhandlingsmandat på COP 28. Det övergripande förhandlingsmandatet beslutar miljørådet om, också där genom att godkänna slutsatser. Detta kommer riksdagen att få mer information om nästa vecka – bland annat nämnden, tror jag – när klimat- och miljöministern ska samråda inför miljørådets möte. Men ni har ändå fått utkastet till slutsatser, och därför tänker jag säga något kortfattat.

Slutsatserna som ligger på bordet beskriver EU:s arbete och ambitioner gällande klimatfinansiering, och det övergripande budskapet är att EU stöder och arbetar för ett ambitiöst genomförande av Parisavtalet. Jag kan också passa på att informera om att det kommer att göras ett tillägg i slutsatserna närmare inpå COP 28, och det handlar om hur mycket internationell klimatfinansiering som EU tillsammans bidrog med förra året. Så brukar det gå till, och skälet till det är att kommissionen ännu inte har sammanställt data. Det kommer vi alltså att komma till lite längre fram. Men vi väntar oss inte att några ändringar i sak kommer att göras, utan det rör helt enkelt mest en justering av nivån.

Regeringens ståndpunkt är att vi ställer oss bakom utkastet till rådsslutsatser.

Anf. 110 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Det är jätteviktigt att finansiering kommer till stånd, så jag tycker att det vi hör är positivt.

Jag vill ta tillfället i akt att på ett generellt plan trycka på att det är otroligt viktigt att Sverige har en stark röst i kommande förhandlingar. Ett medskick inför framtiden är att vi har en motsvarighet till Parisavtalet vad gäller biologisk mångfald, där vi ser ett stort finansiellt gap. Där kommer det att behövas ett stort och gediget politiskt arbete för att finansiera det som krävs för att vi ska kunna nå i hamn med de åtaganden som har gjorts.

Jag hoppas alltså att vi från Sveriges håll kan fortsatt att vara en stark röst i klimatförhandlingarna. Jag vill som sagt också flagga för att naturen kommer att behöva finansieras.

Anf. 111 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag tar med mig det medskicket.

Anf. 112 VICE ORDFÖRANDEN:

Med det kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Anf. 113 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru ordförande! Här blir det lite skevt i tid eftersom mötet i Marrakech ska hållas nästa vecka – och så berättar jag nu att ordförandeskapet ska återge vad som händer nästa vecka. Men som jag sa äger mötet rum i Marrakech, och när vi kommer till Ekofin veckan efter kommer ordförandeskapet helt enkelt att återrapportera vad som har diskuterats. Jag har inte mer att säga om detta.

Anf. 114 VICE ORDFÖRANDEN:

Nej, det finns inte mer att säga om detta just nu. Vi tackar för informationen.

Då ska vi se; om vi har rätt information kommer det som var punkt 9 på dagordningen att hanteras som en A-punkt och därmed via skriftligt samråd med EU-nämnden. Den är alltså inte längre med på dagordningen för mötet i Ekofin.

Därmed borde vi vara framme vid dagordningspunkt 10, Övriga frågor. Det ska bland annat ges en lägesrapport av genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster. Finns det någonting som statsrådet vill säga på den punkten?

Anf. 115 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Dagordningspunkterna blir bara roligare och roligare, fru ordförande! Detta är också en punkt som återkommer två gånger per år och där kommissionen brukar informera rådet om medlemsstaternas genomförande av olika EU-rättsakter på finansmarknadsområdet. Som ordföranden sa är det bara ett informationsärende.

Anf. 116 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi kan därmed konstatera att vi har hanterat dagordningen tillsammans med finansministern med medarbetare. Vi tackar för finansministerns och medarbetarnas medverkan i EU-nämnden för den här gången och önskar dem en trevlig helg när det blir dags!

Innehållsförteckning

§ 1 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor samt hälso- och sjukvårdsfrågor	1
Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	1
Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	2
Anf. 5 REBECKA LE MOINE (MP)	2
Anf. 6 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	2
Anf. 7 VICE ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 REBECKA LE MOINE (MP)	2
Anf. 9 VICE ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 ELIN NILSSON (L)	2
Anf. 11 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	3
Anf. 12 VICE ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	3
Anf. 14 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	3
Anf. 15 VICE ORDFÖRANDEN	3
Anf. 16 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	3
Anf. 17 VICE ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	4
Anf. 19 SERKAN KÖSE (S)	4
Anf. 20 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	5
Anf. 21 VICE ORDFÖRANDEN	5
Anf. 22 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	5
Anf. 23 VICE ORDFÖRANDEN	5
Anf. 24 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	5
Anf. 25 REBECKA LE MOINE (MP)	6
Anf. 26 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	6
Anf. 27 VICE ORDFÖRANDEN	6
Anf. 28 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L)	6
Anf. 29 VICE ORDFÖRANDEN	7
§ 2 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor samt hälso- och sjukvårdsfrågor	8
Anf. 30 VICE ORDFÖRANDEN	8
Anf. 31 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L)	8
Anf. 32 VICE ORDFÖRANDEN	8

Anf. 33	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	8
Anf. 34	VICE ORDFÖRANDEN	9
Anf. 35	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	9
Anf. 36	REBECKA LE MOINE (MP).....	9
Anf. 37	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	9
Anf. 38	Departementssekreterare STINA HAMBERG	9
Anf. 39	VICE ORDFÖRANDEN	9
Anf. 40	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	9
Anf. 41	VICE ORDFÖRANDEN	10
Anf. 42	ANNA LASSES (C).....	10
Anf. 43	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	10
Anf. 44	VICE ORDFÖRANDEN	11
Anf. 45	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	11
Anf. 46	Departementssekreterare DENNIS WIKLUND	11
Anf. 47	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	11
Anf. 48	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	11
Anf. 49	REBECKA LE MOINE (MP).....	11
Anf. 50	ANNA LASSES (C).....	12
Anf. 51	VICE ORDFÖRANDEN	12
Anf. 52	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	12
Anf. 53	VICE ORDFÖRANDEN	12
Anf. 54	Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	12
Anf. 55	VICE ORDFÖRANDEN	12

2023/24:4
6 oktober

§ 3 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor samt hälso-

och sjukvårdsfrågor	13
Anf. 56 VICE ORDFÖRANDEN	13
Anf. 57 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	13
Anf. 58 VICE ORDFÖRANDEN	13
Anf. 59 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	13
Anf. 60 VICE ORDFÖRANDEN	13
Anf. 61 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	13
Anf. 62 VICE ORDFÖRANDEN	14
Anf. 63 ANNA VIKSTRÖM (S).....	14
Anf. 64 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	15
Anf. 65 VICE ORDFÖRANDEN	15
Anf. 66 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	15
Anf. 67 VICE ORDFÖRANDEN	16
Anf. 68 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	16
Anf. 69 VICE ORDFÖRANDEN	16
Anf. 70 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	17
Anf. 71 Statssekreterare ANNA PETTERSSON WESTERBERG	17
Anf. 72 VICE ORDFÖRANDEN	17
Anf. 73 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	17
Anf. 74 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	18
Anf. 75 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	18
Anf. 76 VICE ORDFÖRANDEN	19
Anf. 77 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	19
Anf. 78 ANNA LASSES (C).....	19
Anf. 79 Statsrådet ANNA TENJE (M).....	20
Anf. 80 VICE ORDFÖRANDEN	20

§ 4 Ekonomiska och finansiella frågor.....	21
Anf. 81 VICE ORDFÖRANDEN	21
Anf. 82 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	21
Anf. 83 VICE ORDFÖRANDEN	21
Anf. 84 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	21
Anf. 85 VICE ORDFÖRANDEN	21
Anf. 86 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	22
Anf. 87 VICE ORDFÖRANDEN	23
Anf. 88 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	23
Anf. 89 ANNA LASSES (C).....	23
Anf. 90 VICE ORDFÖRANDEN	23
Anf. 91 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	24
Anf. 92 BJÖRN WIECHEL (S)	24
Anf. 93 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	24
Anf. 94 VICE ORDFÖRANDEN	24
Anf. 95 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	25
Anf. 96 VICE ORDFÖRANDEN	25
Anf. 97 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	25
Anf. 98 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	25
Anf. 99 VICE ORDFÖRANDEN	25
Anf. 100 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	25
Anf. 101 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	26
Anf. 102 REBECKA LE MOINE (MP).....	26
Anf. 103 ANNA LASSES (C).....	26
Anf. 104 VICE ORDFÖRANDEN	26
Anf. 105 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	27
Anf. 106 VICE ORDFÖRANDEN	27
Anf. 107 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	27
Anf. 108 VICE ORDFÖRANDEN	27
Anf. 109 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	27
Anf. 110 REBECKA LE MOINE (MP).....	28
Anf. 111 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	28
Anf. 112 VICE ORDFÖRANDEN	28
Anf. 113 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	28
Anf. 114 VICE ORDFÖRANDEN	29
Anf. 115 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	29
Anf. 116 VICE ORDFÖRANDEN	29